

НАСТАВЉА СЕ ФИЛМСКО УМНОЖАВАЊЕ ХАШКЕ ИСТОРИЈЕ ЈУГОСЛОВЕНСКОГ РАТА

Неузвраћена добронамерност

Босански муслимани и њихови западни ментори настављају да производе лажне слике и пропагандне конструкције о рату на рушевинама Југославије. Једни тако настоје да капитализују свој исконструисани статус ексклузивне жртве, други забашурују своју мрачну улогу у том рату. Што год је испружена српска рука помирења донела у протеклих петнаест година, укључујући и вишемилионске донације, босански муслимани су узели, а онда по тој руци ударили. Да ли они који их на то подстичу учвршћују мир или припремају терен за нове ратове?

Пише: Др Мирјана Радојичић

Протекле седмице са простора Босне и Херцеговине пристигле су две вести које ни појединачно ни скупно узете нису могле да оставе равнодушном јавност у региону. Једном од њих најављује се почетак снимања првог играног филма „о сребреничком геноциду” који настаје под редитељском палицом немачког редитеља турског порекла Вејсела Атасевера. Филм ће бити сниман у Поточарима, али и на више других локација

широм БиХ, те мањим делом у иностранству. Његови босанскохерцеговачки актери своје учешће у истоме образлажу потребом да се очува сећање на тај, како се каже, највећи ратни злочин од Другог светског рата до данас, почињен само 50 година након што је човечанство после нацистичких злочина поручило „никад више”, и да се људима широм света још једном покаже „шта могу изазвати мржња, завист и похлепа”. Тако ће бошњачко-хашка интерпретација и квалификација најбруталније епизоде вишегодишњег рата на просторима западнобалканске „Југославије у малом” добити прилику да још једном прокрстари земљином куглом и то у једној од најсугестибилнијих и најпопуларнијих форми масовне културе – дугометражном играном филму. Негативни кумулативни ефекат који су по међународни имиџ босанских Срба, српског народа у целини узев, те Републике Српске слична (псеудо)уметничка остварења већ произвела – сетимо се да је једно од њих, филмски првенац „редитељке” Анђелине Џоли *У земљи крви и меда*

, донедавни реис-ул-улема Исламске заједнице у БиХ Мустафа Церић својевремено окарактерисао као „нешто најбоље што се Бошњацима десило од краја рата наовамо” – овим предстојећим у сада већ нимало кратком њиховом низу биће засигурно знатно увећан.

Оставимо овом приликом по страни иначе енормно значајну чињеницу домаћих „заслуга” за такву националну репутацију у светском јавном мњењу (безрезервна сарадња са једном међународно-кривично-правном институцијом и након што је постало кристално јасно да није настала са међународно-моралним циљевима, већ зарад креирања задате јој представе о српским актерима задњих регионалних ратова која је потом преузимана и дисеминирана и кроз продукте масовне културе; више од две деценије законски нерегулисан статус тзв. невладиних организација за заштиту људских права у Србији које су ту институцију као такву на све расположиве начине подупирале у њеном, по српски народ недвојбено штеточинском деловању; итд) и замислимо се над политичким импликацијама оваквих догађаја у некадашњој централној југословенској републици, а у светлу података из друге од речених вести пристигле у исто време и са исте адресе.

НОВИ ДИЗАЈН СТАРИХ НЕИСКРЕНОСТИ

Вест, наиме, гласи да је ових дана расписан међународни тендер за реализацију више пројеката на подручју Сребренице (главне градске саобраћајнице, моста на Оштрици и дечјег обданишта), који ће бити финансирани новцем из донације од три милиона евра коју је Влада Србије почетком године из скромног републичког буџета издвојила у те сврхе. Био је то, јасно је, гест добре воље чија величина се може исправно проценити само ако се имају у виду размере сиромаштва у којем живи огроман проценат грађана државе чији политички челници су га, упркос томе, нештедимице учинили. И није био једини такав који је у задњих петнаестак година упућиван са ове стране Дрине. На све њих се, међутим, углавном узвраћало на један те исти начин – најавима нових тужби пред међународним правосудним институцијама, захтевима за ревизију одавно постигнутих међународних мировних споразума, активним партиципацијом у свим, па, као што видимо, и у овом најновијем, „филмском” иностраном покушају да се српска улога у ратовима с краја минулог века једном заувек дефинише као геноцидна...

Тако је српска, ка бошњачком народу пружана рука протеклих деценију и по углавном остајала да виси у ваздуху, ако се већ није, и то управо у Сребреници јула прошле године, по њој и стварном, а не само политичком и симболичком батином ударало; дарови које је доносила нису, ипак, приметили би циници, процењивани недобродошлим и као такви одбијани. А може ли се на темељима неузвраћене добронамерности, једносмерних и асиметричних исказа спремности на помирење и окретање „нове стране” у међусобним односима променити ишта битно у њиховом квалитету за који су обе стране сагласне да је низак и незадовољавајући? Да ли је једној од тих страна уопште истински стало до унапређења лоших односа или је, заправо, посредни настојање да се, с ону страну званичне и неискрене реторике, упорно форсира и што уносије морално капитализује статус апсолутне жртве у недавним крвавим ратовима који су босански муслимани стекли постратним међународно-политичким и, још више, међународно-кривично-правним третманом њихових огромних, али никако не и ексклузивних, а још мање геноцидних ратних страдања? Да ли један такав и на речени начин издејствовани, а незаслужени статус, може не произвести снажне претпоставке за скоро обнављање међунационалних сукоба у региону којим би се поравнали рачуни из оних претходних и евентуално испословао жељени државно-правни дизајн будуће тронационалне државе?

Ако је одговор на прво и потоње од ових питања негативан, а засигурно јесте, а на оно преостало позитиван, а нема сумње да је такав, за трајнију релаксацију и пацификацију стања међунационалних „ствари” на Западном Балкану неће, чини се, бити довољно да муслиманска страна окрене „нову страницу” у својим односима са осталим народима у окружењу, у првом реду српским. Од ње се, наиме, очекује знатно више – *да промени погрешну књигу*

·
<

(Ауторка је научна сарадница Института за филозофију и друштвену теорију у Београду.
Извор: „Видовдан”, www.vidovdan.org. Опрема: „Нација Прес”)

Објављено: понедељак, 9. мај 2016, 06:49h